

Nr 732

Av herr **Hansson** i Skegrie m. fl., i *anledning av Kungl. Maj:ts proposition, nr 129, angående försäljning av vissa kronoegendomar m. m.*

I proposition nr 129 angående försäljning av vissa kronoegendomar föreslås bl. a. att f. d. skolhemmanet Kattarp Östra 5¹ skall försäljas till Malmö stad. Hemmanet, som omfattar en areal av 33,5 hektar, är beläget inom Södra Sallerup, vilken kommun numera inkorporerats med Malmö stad.

Redan år 1953 var försäljning av egendomen aktuell. De då hörda myndigheterna, såväl lantbruksnämnd, uppskattningsnämnd som kammarkollegium, förordade försäljning till arrendatorn, herr Ove Mårtensson, vilken också förklarade sig villig inköpa gården. Emellertid gjorde domänstyrelsen förfrågan hos Malmö stads drätselkammare om huruvida staden önskade förvärva egendomen. Att staden med tacksamhet accepterade detta erbjudande är förklarligt med hänsyn till att priset 125 700 kronor, som då begärdes, avsevärt underskred det pris, staden annars måste erlagga vid inköp av mark. Framställningen från domänstyrelsen föranledde emellertid inte vid detta tillfälle någon Kungl. Maj:ts åtgärd.

Sedermera har Malmö stads fastighetsnämnd av lättförklarliga skäl hemställt, att Kungl. Maj:t ånyo måtte upptaga ärendet till prövning, och efter sådan föreligger nu det i propositionen framlagda förslaget.

En hel rad skäl talar emellertid mot att egendomen försäljes till Malmö stad.

Att staten vid försäljning av egendomar till sina arrendatorer i regel betingar sig ett pris, som svarar mot en försiktig beräkning av egendomarnas jordbruksvärde, är både försvarligt och förklarligt. Arrendatorerna har i många fall brukat egendomarna under lång tid, de har nedlagt kapital i grundförbättringar och andra investeringar, de räknar med relativt tryggad besittningsrätt på grund av optionsrätten vid ny arrendeperiod och har ofta familjetraditioner knutna till gården och bygden etc. Men i det fall, som här påtalas, skulle en egendom försäljas till en fullständigt utomstående part och därtill åt en köpare, för vilken kapitalplaceringsintresset torde vara det väsentligaste. Det värde egendomen har för Malmö stad såsom tomtmark och koloniområde, om den kommer att användas för detta ändamål, överstiger flera gånger den köpeskilling, som nu begäres.

Det naturligaste och riktiga hade varit att egendomen enligt praxis hade försålts till arrendatorn, vilken också är villig inköpa densamma. Den allmänna meningen bland befolkningen i orten går också i denna riktning, vilket även styrkes av det uttalande som gjorts av kommunala förtroendemän i Södra Sallerup. Det finns de bland traktens folk, som nämner Malmö stads tillämnade förvärv av egendomen som ett "okynnesköp". Då emellertid frågan om köpets överlåtande på arrendatorn icke är något alternativ, såsom saken nu ligger till, måste bedömandet av försäljningen begränsas till föreliggande förslag om försäljning till Malmö stad.

Såsom Malmö stad själv förklarar år 1953, kommer egendomen icke inom överskådlig framtid att tagas i anspråk av staden för byggnadsändamål eller dylikt, men den skulle kunna användas för koloniändamål och fritidsområde. Huruvida dessa skäl bör godtagas för denna försäljning kan starkt ifrågasättas. Egendomen ligger alltför långt borta från staden för att vara lämplig som koloniområde, och dessutom är jordmånen, styv lerjord, ganska olämplig för detta ändamål, och därtill är marken av kuperad beskaffenhet. Staden har under senare tid förvärvat ett antal egendomar i trakten, vilka bör kunna fylla behovet beträffande sådana ändamål. Priset på dessa torde emellertid ha varit väsentligt högre än det, som Kattarp Östra 5¹ skulle betinga. Enligt uppgift har Malmö stad dessutom förvärvat en större egendom i trakten av Ringsjön, vilken torde vara lämplig plats för utflyttning av de sociala anläggningar, som omnämnes i skrivelse från Malmö stads fastighetsnämnd den 28 februari 1953. Sammanlagt torde Malmö stad f. n. vara ägare till flera hundra hektar mark. Under hand har till oss också meddelats, att mark, som Malmö stad inköpt för åtskilliga tiotal år sedan, ännu icke utnyttjats för tomtändamål utan ännu utarrenderas som jordbruksjord.

För den mark, staden upplåter till trädgårdskolonier, kräves en årlig avgift av 17 öre per kvm, vilket utgör en bruttointkomst av ca 1 700 kronor per hektar årligen. Även om staden förser dessa kolonier med vattentillgång, vägar och stängsel, torde nettointkomsten av sådan mark vara ganska god. Likaså torde tomtvärdet avsevärt överstiga det jordbruksvärde, efter vilket den nu aktuella försäljningssumman beräknats.

Om egendomen i stället försålts till nuvarande arrendatorn, vilket, såsom tidigare påpekats, är betydligt mera försvarbart och som också av traktens folk anses som det enda riktiga tillvägagångssättet, därest egendomen över huvud taget måste säljas, så vore ju Malmö stad därmed inte för all framtid förhindrad att förvärva densamma. Sannolikheten talar emellertid för att därest Malmö stad skall erlagga ett pris för egendomen, som svarar mot vad man annars brukar få ge under sådana förhållanden,

densamma inte kommer att inköpas under den nuvarande arrendatorns innehav. En försäljning på föreslagna villkor skulle komma att innebära en uppenbar subvention från statens sida. Nämnas bör att landskommuner, som inköper egendomar för tomtändamål, oftast får betala ett pris ej understigande en krona per kvm. Något trängande behov av att försälja ifrågavarande egendom just nu torde icke heller föreligga, då byggnadsbeståndet med relativt normalt underhåll bör kunna hållas i fullt brukbart skick såsom ekonomihus till jordbruket under lång tid framåt.

Utöver vad som ovan påpekats bör även framhållas, att vid inkorporeeringen av Södra Sallerups kommun, vilken skedde för endast några år sedan, ingick inte Östra Kattarp i stadens inkorporeringskrav utan bedömdes då ligga alltför avsides. Det bör också vara angeläget, att ytterligare tillväxt av de största städerna inte underlättas genom att det allmänna tillhandahåller billigare tomtmark än som finns att tillgå i öppna marknaden.

Med hänvisning till ovanstående hemställes,

att riksdagen vid behandling av Kungl. Maj:ts proposition nr 129 måtte avslå förslaget om försäljning av egendomen Kattarp Östra 5¹ till Malmö stad.

Stockholm den 11 april 1956

Nils G. Hansson
i Skegrie

Axel Landgren

Eric Nilsson
i Svalöv

Eric Nelander

Stig F. Hansson
i Önnarp
